

довгостроковій перспективі. Для ефективного використання потенціалу «зелених» інвестицій необхідно: розробка комплексної державної політики підтримки «зелених» проєктів, розвиток механізмів публічно-приватного партнерства, впровадження інноваційних фінансових інструментів.

Підсумовуючи, «зелені» інвестиції є ключовим елементом стратегії повоєнного економічного відновлення, що дозволяє поєднати економічне зростання із захистом навколишнього середовища. Їх розвиток потребує системного підходу та координації зусиль всіх стейкхолдерів.

Шевченко Є.Д.
Науковий керівник:, д.е.н., проф. Краєвський В.М.
Державний податковий університет
м. Ірпінь, Україна

ВПЛИВ МІЖНАРОДНИХ ЕКОЛОГІЧНИХ СТАНДАРТІВ НА СТРУКТУРУ ЛОГІСТИЧНИХ ВИТРАТ У ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ОПЕРАЦІЯХ

Сучасна міжнародна торгівля перебуває під значним впливом екологічних стандартів, які формують нові підходи до управління логістичними витратами у зовнішньоекономічних операціях. Глобальні ініціативи, такі як ISO 14001, Європейська система торгівлі викидами (EU ETS) та Рамкова конвенція ООН про зміну клімату, спрямовані на мінімізацію негативного впливу на довкілля, одночасно вимагають адаптації управлінських та фінансових стратегій у сфері міжнародних перевезень та постачань. Ці стандарти зобов'язують підприємства впроваджувати екологічно чисті технології, що безпосередньо впливає на формування та структуру логістичних витрат у процесі зовнішньоекономічної діяльності.

Впровадження міжнародних екологічних стандартів зумовлює необхідність здійснення значних інвестицій у модернізацію логістичних процесів. Основними факторами, що спричиняють зростання витрат, є використання енергоефективного транспорту, перехід на паливо з низьким рівнем викидів, оптимізація маршрутів для зниження вуглецевого сліду, впровадження технологій повторного використання пакувальних матеріалів. З

іншого боку, дотримання екологічних стандартів часто передбачає зниження витрат у довгостроковій перспективі за рахунок енергозбереження, зменшення обсягів відходів та покращення репутації компанії на міжнародних ринках.

Істотний вплив на структуру логістичних витрат мають вимоги щодо сертифікації екологічної відповідності товарів і процесів. Додатково, міжнародні екологічні стандарти впливають на вартість страхування логістичних ризиків, оскільки компанії з екологічними сертифікатами можуть претендувати на знижені страхові тарифи, демонструючи зниження ризиків для довкілля.

Важливим елементом екологічного управління у зовнішньоекономічних операціях є введення в дію системи карбонового оподаткування та «зелених тарифів», таких як СВМ (Carbon Border Adjustment Mechanism) у ЄС, що встановлює додаткові податкові зобов'язання на імпортерів товарів із високим рівнем вуглецевого сліду. Це стимулює підприємства до впровадження екологічних інновацій, проте одночасно спричиняє збільшення вартості логістичних процесів, оскільки необхідно здійснювати регулярний моніторинг та звітність про рівень викидів.

Зміни у структурі логістичних витрат внаслідок екологічних стандартів також включають витрати на впровадження цифрових рішень для моніторингу екологічних показників. Використання програмного забезпечення для відстеження викидів, аналізу екологічної ефективності маршрутів та автоматизації звітності стає важливою складовою процесу управління ланцюгами постачання. Впровадження таких технологій, хоча й потребує значних початкових інвестицій, дозволяє значно підвищити прозорість та ефективність управління логістичними витратами в довгостроковій перспективі.

Таким чином, міжнародні екологічні стандарти кардинально змінюють підхід до управління логістичними витратами у зовнішньоекономічних операціях. Вони формують нову структуру витрат, що включає витрати на екологічну сертифікацію, страхування, модернізацію транспортних засобів,

впровадження цифрових систем моніторингу та адаптацію до вимог карбонового оподаткування. Попри початкове збільшення витрат, довгострокові переваги у вигляді покращення репутації, зниження екологічних ризиків та доступу до нових ринків компенсують ці витрати, роблячи дотримання екологічних стандартів важливим стратегічним пріоритетом для підприємств, що здійснюють зовнішньоекономічну діяльність.

Щебликін Д.Г.
Науковий керівник: к.е.н., доц. Сідельнікова І.В.
Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С. Сковороди

ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ ЩОДО СТВОРЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ СТРУКТУРИ ГАЛУЗЕВИХ РИНКІВ

Аналіз визначеної актуальної проблеми дозволяє посилити науковий і практичний характер розроблюваної політики державного регулювання з метою досягнення найвищої результативності національної економіки.

Галузева політика країн має свою специфіку, яка зумовлена етапом і станом розвитку національної економіки, рівнем державного втручання в економіку, що потребує використання прямих і непрямих методів регулювання, а також переважанню певних інструментів її реалізації.

Узагальнюючи, можна визначити певні закономірності реалізації галузевої політики на національному рівні в сучасних умовах економічного розвитку.

Галузева політика виступає частиною загальної економічної політики, спирається на цільові пріоритети, головні напрями і завдання соціально-економічного розвитку країни. Серед її цілей головними є: підвищення ефективності функціонування ринків; оптимізація рівня конкуренції шляхом створення сприятливих умов для змагальності, а саме нових технологій, товарів і видів діяльності, особливо інноваційної діяльності, зменшення виробничих витрат; оптимізація поведінки учасників ринку на основі незалежного прийняття рішень суб'єктами господарювання; зменшення галузевих бар'єрів, розвиток ринкової інфраструктури; поширення інформації.